

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **R., F., F.**, *právne zastúpeného JUDr. T. S., advokátom so sídlom Advokátska kancelária M.*, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Košiciach**, Južná trieda č. 82, 040 17 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. Xo 2/2009/Ma-10 zo dňa 12. februára 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/34/2009-28 zo dňa 23. septembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/34/2009-28 zo dňa 23. septembra 2009 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. Xo 2/2009/Ma-10 zo dňa 12.02.2009, jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania. Uvedeným rozhodnutím žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní ako odvolací správny orgán rozhodnutie Správy katastra Michalovce

č. X-04/2008/OL zo dňa 28.11.2008, ktorá návrh žalobcu na opravu chyby v katastrálnom operáte zamietla potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

Krajský súd rozsudok odôvodnil ust. § 10 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. a tým, že žalobca v žalobe neuviedol ani jeden zo zákonných dôvodov uvedených v § 59 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a preto po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v medziach žaloby dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa, napadnuté rozhodnutie správneho orgánu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok krajského súdu ako nezákonný a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a v prípade úspechu priznať náhradu trov konania.

V dôvodoch odvolania namietal, že žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu, hoci podľa jeho obsahu, dôvodov a právneho zdôvodnenia nešlo o rozhodnutie o návrhu žalobcu na opravu údajov v katastri nehnuteľností, ale o zamietnutie návrhu na záznam zmeny druhu pozemkov na základe rozhodnutia príslušného orgánu podľa § 10 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. pre nepredloženie takéhoto zákonom vyžadovaného rozhodnutia. Prvostupňový orgán rozhodol o návrhu, ktorý žalobca nikdy nepodával, a nie o návrhu na opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a/, c/ ods. 3, 5 zákona č. 162/1995 Z.z. Ak žalovaný nadviazal na takéto rozhodnutie, ktoré potvrdil, je aj jeho rozhodnutie už len z týchto procesných dôvodov nezákonné. Žalovaný ako odvolací správny orgán v odvolacom konaní nemôže rozhodovať o tom, o čom nerozhodoval prvostupňový správny orgán, lebo by došlo k vylúčeniu základnej zásady dvojinstančnosti v správnom konaní s možnosťou využitia riadneho opravného prostriedku. Už len táto skutočnosť je sama o sebe dôvodom na zrušenie rozhodnutia zo závažných procesných dôvodov. Prvostupňový správny orgán totiž nezamietol návrh žalobcu na vykonanie opravy z dôvodov neexistencie zákonného dôvodu na opravu, ale zamietol návrh na záznam zmeny druhu pozemkov evidovaných v katastrálnom operáte pre nepredloženie listiny žalobcom, a rozhodnutia príslušného orgánu o takejto zmene. Keďže toto pochybenie nenapravil odvolací správny orgán, vôbec sa ním nezaoberal ani súd a v rozhodnutí ho neodôvodnil, je pre absenciu a neúplnosť dôvodov rozhodnutie súdu prinajmenšom nepreskúmateľné, pre žalobcu nezrozumiteľné a znemožňujúce mu riadne uplatňovanie svojich práv. V dôsledku takého postupu je ukrátený na svojich právach a poškodený, pretože rozhodnutie o otázke správnosti či nesprávnosti v operátoch katastra, možnosti či nemožnosti ich opravy má, resp. môže mať pre žalobcu veľký význam pri uplatňovaných reštitučných nárokoch podľa zákona č. 161/2005 Z.z. Súd v napadnutom rozsudku vôbec nezdôvodňuje aký zákonný dôvod žalobca v žalobe neuviedol, teda aké dôvody absentovali. Ak správa katastra bez zákonných podkladov príslušných rozhodnutí kompetentných orgánov zaevidovala v registri CKN zmenu druhu pozemku – kultúry, prípadne aj predchodca správy katastra, nešlo o zákonný postup. Takýto nezákonný postup s následným chybným a nezákonným zápisom v operátoch katastra nehnuteľnosti sa domáhal napraviť podaním návrhu, a o ňom vôbec nebolo rozhodované. Obidve rozhodnutia sú

pre neúplnosť a nesprávnosť dôvodov nejasné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, a nezdôvodňujú zamietnutie návrhu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení žiadal rozsudok krajského súdu potvrdiť z dôvodu, že tvrdenia žalobcu nemajú oporu v napadnutom rozhodnutí. Citoval ust. § 59 ods. 1, 3, 5 a § 70 zák. č. 162/1995 Z.z., ust. § 46 a § 47 č. 71/1967 Zb. zákona o správnom konaní, § 34 ods. 1 vyhlášky UGKK SR č. 79/1996 Z.z., ako aj ust. § 9 zákona č. 220/2004 Z.z. Argumentoval, že prešetrením zmien údajov katastra v katastrálnom území M. bolo zistené, že R. v M. je evidovaná v pozemkovoknižnej vložke č. 10 k.ú. M., kde sú zapísané pôvodné pozemkovoknižné parcely č. X. ako roľa, č. X.X. – roľa, č. X. – roľa, č. X. – roľa, č. X. – roľa, č. X. – záhrada a č. X. – dom, dvor. Parcely registra „E“ KN č. X./1 a X./2 majú evidovaný druh pozemku orná pôda, parcely registra „E“ KN č. X./1 a X./2 majú evidovaný druh pozemku záhrada, parcela registra „E“ KN č. X. má evidovaný druh pozemku zastavané plochy a nádvoria. Pri týchto parcelách je druh pozemku evidovaný v súlade s údajmi v pozemkovoknižnej vložke č. 10 k.ú. M.. Dotknuté parcely registra „C“ KN sú evidované na listoch vlastníctva č. X. a č. X. v prospech vlastníka mesto M. v celosti. Na liste vlastníctva č. X. je ako vlastník evidovaný Košický samosprávny kraj v správe N. v celosti. Ďalšie dotknuté parcely registra „C“ sú v platnom katastrálnom operáte evidované vo vlastníctve fyzických osôb. Všetky parcely registra „C“ KN uvedené v návrhu R., F. zo dňa 25.08.2008 patria podľa údajov katastra medzi nepoľnohospodársku pôdu, nakoľko sú evidované s druhom pozemku zastavané plochy a nádvoria, alebo ostatné plochy. V roku 1979 bola v k.ú. M. ukončená obnova katastrálneho operátu technicko-hospodárskym mapovaním, ktorá bola vykonávaná v súlade so smernicami pre technicko-hospodárske mapovanie č. S-4/7-1969. V zmysle uvedeného sa v rámci obnovy katastrálneho operátu pri miestnom prešetrovaní v teréne, za účasti zástupcov jednotlivých orgánov, vlastníkov a užívateľov reálnych pozemkov preverovali aj druhy pozemkov. Nakoľko údaje katastra nehnuteľnosti v súčasnosti evidované na listoch vlastníctva nie sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie katastra, nie je daný žiadny z taxatívne stanovených dôvodov (skutkových podstát) na vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte v zmysle ust. § 59 ods. 1 písm. a/ až c/ katastrálneho zákona.

Najvyšší súd ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c veta prvá O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), termín verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu súdu prvého stupňa, súčasť ktorého tvoril aj administratívny spis zistil, že žalobca dňa 25.08.2008 podal žiadosť na Správu katastra M. o prešetrenie zmien a opravu chyby v katastrálnom operáte v k.ú. M., a to parcel registra CKN zapísaných na liste vlastníctva č. X., LV č. 1, LV č. 2, LV č. X. a LV č. X.

v k.ú. M., pôvodne mpč. X., X., X., X., X., X., X. z dôvodu, že bez náležitých podkladov a nedôvodne bol v katastri nehnuteľností parcel vo veľkej časti zmenený druh týchto parcel bez toho, aby o tom rozhodol príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy, teda v rozpore s § 80 vyhlášky č. 79/1996 Z.z.

Správa katastra M. rozhodnutím č. X-204/2008/OL zo dňa 28.11.2008 návrh podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) zamietla s odôvodnením, že všetky parcely uvedené v návrhu patria podľa údajov katastra nehnuteľností medzi nepoľnohospodársku pôdu, nakoľko sú evidované s druhom pozemku zastavaná plocha alebo ostatná plocha, a zmena druhu pozemku v katastri nehnuteľností z nepoľnohospodárskej na poľnohospodársku pôdu si podľa § 9 ods. 1 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z.z. vyžaduje rozhodnutie orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. Žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa a toto potvrdil.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Súdny proces treba chápať ako jednu zo záruk zákonnosti, pod ktorou treba rozumieť právnu istotu pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania. Uvedená zásada vyplýva z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní o podanom odvolaní vychádza z toho, že žalobca predovšetkým namietal nepreskúmateľnosť právneho posúdenia veci krajským súdom, konkrétne nemožnosť zistiť z jeho odôvodnenia, prečo právne názory žalovaného zodpovedajú zistenému skutkovému stavu a prečo, a v čom je právny názor žalobcu nesprávny, nakoľko sa krajský súd námietkami žalobcu nezaoberal, a tiež presvedčivým spôsobom mu neobjasnil dôvody, pre ktoré žalobu zamietol.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.)

Z obsahu preskúvaného rozhodnutia vyplýva, že žalovaný sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal so všetkými zákonnými predpokladmi na opravu chyby v katastrálnom operáte vychádzajúc zo žiadosti žalobcu zo dňa 25.08.2008 (o prešetrovanie zmien a opravu chýb), a preto na ne najvyšší súd s poukazom na hore citované ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. (v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15. októbra 2008) ako na vecne správne a postačujúce odkazuje, nebude ho opakovať, ale na doplnenie uvádza.

Konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte upravuje zákon č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon) v ustanovení § 59 a úlohou odvolacieho súdu bolo posúdiť, či v danej veci boli splnené podmienky pre postup podľa tohto ustanovenia.

Správa katastra aj bez návrhu

- a) **opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,**
- b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
- c) **v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zrejmyimi nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách (§59 ods. 1 katastrálneho zákona).**

Ten, koho práv, záujmov chránených právom alebo povinnosť sa údaje katastra týkajú, môže kedykoľvek požiadať o odstránenie chýb v katastrálnom operáte. Správa katastra je povinná vykonať opravu do 30 dní, v osobitne odôvodnených prípadoch do 90 dní od doručenia písomnej žiadosti o opravu chýb (ods. 3).

Oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam, to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a) a § 78 ods. 1 (ods. 4 citovaného katastrálneho zákona).

Na opravu chýb v katastrálnom operáte sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zák. č. 71/1967 Zb. – správny poriadok) ak sa oprava týka údajov uvedených v liste

vlastníctva; to neplatí, ak ide o opravu výmery pozemku evidovaného v mape určeného operátu (ods. 5).

Podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

Údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, geometrické určenie nehnuteľnosti, **druh pozemku**, geometrické určenie a výmera katastrálneho územia, názov katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky ... **sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak** (§ 70 ods. 2 katastrálneho zákona).

V administratívnom konaní bolo zistené, že druhy pozemkov dotknutých parcel registra „C“ KN sú v katastri nehnuteľností evidované na základe rozhodnutí ONV M., odbor PV a LH, a to: č.j. Pôd – 1542/1963 zo dňa 05. 03. 1968 a č.j. Pôd – 8660/70 zo dňa 13. 01. 1971, od založenia prvotnej evidencie nehnuteľností od r. 1964 podľa prvotného výpisu parcel, bez rozhodnutia o zmene druhu pozemku, a na základe prevzatia obnoveného katastrálneho operátu prevzatého z technicko-hospodárskeho mapovania v r. 1979. V rámci obnovy katastrálneho operátu sa v r. 1979 pri prešetrovaní v teréne za účasti zástupcov jednotlivých orgánov, užívateľov a vlastníkov reálnych pozemkov preverovali aj druhy pozemkov a vyhlásením platnosti obnoveného katastrálneho operátu sa stali jeho údaje hodnovernými a vybraté aj záväznými.

Parcely registra C KN uvedené v žiadosti žalobcu sú evidované ako zastavaná plocha alebo ostatná plocha, a teda patria medzi nepoľnohospodársku pôdu.

Z uvedeného vyplýva, že **druhy pozemkov v údajoch reg. „C“ sú záväznými údajmi a nevyjadrujú účel využívania pozemku.**

Nemožno súhlasiť s námietkou žalobcu, že správne orgány a ani prvostupňový súd sa nezaoberali podstatou jeho žiadosti – opravou chyby, a ani s tým, že rozsudok krajského súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo dôvody, ktorým sa nedá porozumieť, čo mu malo objektívne brániť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia. Rozhodnutia sú dostatočne odôvodnené, obsahujú citáciu na vec sa vzťahujúcich ustanovení právnych predpisov, porovnanie odlišností a ich vyhodnotenie.

Oprava údajov katastra nemôže obsahovo zodpovedať zmene druhu pozemkov na poľnohospodársku pôdu, pretože ak sú pochybnosti o tom, či pozemok je alebo nie je poľnohospodárska pôda, konštitutívne rozhodne o tom orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (Obvodný pozemkový úrad) podľa § 10 ods.1 zák. č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ krajský súd žalobu zamietol z dôvodu, že preskúmané rozhodnutie žalovaného je vecne a právne správne, rozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade s katastrálnym zákonom, preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 246c O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi ich náhradu pre neúspech v konaní nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 12. júla 2010

JUDr. Ivan R u m a n a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Jánošíková